Lieta Nr.C29 7566 12

C-1491/14

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 12.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

tiesnese Sanita Rūtenberga,

ar tiesas sēžu sekretāri Mirdzu Eglīti,

piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. A/,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „UniCredit Leasing" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2012.gada 3.septembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „UniCredit Leasing" prasības pieteikums maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. B/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasības priekšmets ir parāda EUR 1576,36 jeb LVL 1107,87 piedziņa. Prasības summas aprēķins: a) galvenais parāds par izrakstītajiem un neapmaksātajiem rēķiniem Nr.509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 LVL 1107,87 apmērā. Galvenā parāda aprēķins: atbildētājam tika izrakstīti rēķini 509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 kopsummā EUR 2912,03 jeb LVL 2046,59. Pirms Līzinga priekšmeta pārdošanas saskaņā ar Līgumu atbildētāja nesamaksātā pamatsumma (bez PVN) sastādīja naudas summu LVL 17060,92 apmērā. Līzinga priekšmets tika pārdots par LVL 18835,15 (bez PVN). Pēc Līzinga priekšmeta pārdošanas, nodzēšot pilnā apmērā pamatsummu LVL 17060,92 apmērā, prasītājam palika naudas summa LVL 1774,23 apmērā, kuru Prasītājs novirzīja kredītprocentu dzēšanai pilnā apmērā LVL 835,50 un daļējai izrakstīto un neapmaksāto rēķinu Nr.509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 dzēšanai LVL 938,72 apmērā. Ņemot vērā parāda kopsummas par izrakstītajiem un neapmaksātajiem rēķiniem Nr.509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 samazināšanu, atbildētāja parāds sastāda LVL 1107,87 apmērā; b) nolīgtie vai likumiskie procenti LVL 0,00; c) līgumsods LVL 0,00. Kopējā prasības summa LVL 1107,87. Tiesāšanās izdevumi: valsts nodeva LVL 152,70 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30. Apstākļi, kas pamato prasību, un pierādījumi: 2008.gada 12.maijā starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts Finanšu līzinga (Nomas pirkuma) līgums Nr.509344/00 (turpmāk - Līgums), saskaņā ar kuru, izpildot atbildētāja uzdevumu, prasītājs iegādājās savā īpašumā automašīnu /TL marka/ S350, VIN Nr./numurs/ (turpmāk - Līzinga priekšmets). Atbildētājs bija apņēmies samaksāt prasītājam par Līzinga priekšmetu līzinga maksājumus, kas sastāvēja no pamatsummas EUR 35392,09 un kredītprocentiem EUR 6210,99 (kas tika aprēķināti, ņemot vērā EURIBOR likmi Līguma parakstīšanas dienā), maksājumus veicot reizi mēnesī saskaņā ar maksājumu grafiku un prasītāja izrakstītajiem rēķiniem. Sākot ar 2008.gada jūnija mēnesi, atbildētājs sāka veikt līzinga maksājumus neregulāri. Kopš Līguma noslēgšanas brīža atbildētājs ir veicis tikai divus maksājumus, pirmo maksājumu 2008.gada 30.jūnijā EUR 4704,49, jeb LVL 3306,33 apmērā, apmaksājot rēķinu Nr.509344/00/PA (pirmā iemaksa un komisija par Līguma noslēgšanu), otro 2008.gada 9.septembrī - EUR 2000 jeb LVL 1405,61 apmērā, apmaksājot rēķinu Nr.509344/00/01, 509344/00/02, 509344/00/03 un daļēji apmaksājot rēķinu Nr.509344/00/04. Atbildētājs savas saistības pret prasītāju neizpildīja, tāpēc 2008.gada 11.decembrī, nosūtot Paziņojumu par līguma vienpusēju laušanu Nr.DV08/12-2635, prasītājs izbeidza Līguma darbību un pieprasīja atbildētājam nekavējoties nodot Līzinga priekšmetu prasītāja pilnvarotajai personai. Atbildētājs labprātīgi Līzinga priekšmetu nav nodevis, tāpēc prasītājs vērsās pie SIA „Inkaso brokeris", reģistrācijas Nr.40003553054, un noslēdza ar to līgumu par Līzinga priekšmeta atsavināšanu no atbildētāja. 2009.gada 10.februārī Līzinga priekšmets tika atsavināts. Lai dzēstu atbildētāja parādu, kas izriet no Līguma, 2009.gada 17.decembrī prasītājs realizēja Līzinga priekšmetu, noslēdzot par to Finanšu līzinga (Nomas pirkuma) līgumu Nr.513711/00 ar SIA „Romeg Serviss", reģistrācijas Nr.40003969600, par summu EUR 26800 neieskaitot (PVN) 21%, jeb LVL 18835,15, neieskaitot (PVN) 21% apmērā. Atbildētājam tika izrakstīti rēķini 509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 kopsummā EUR 2912,03 apmērā jeb LVL 2046,59 apmērā. Pirms Līzinga priekšmeta pārdošanas saskaņā ar Līgumu atbildētāja nesamaksātā pamatsumma (bez PVN)

sastādīja naudas summu LVL 17060,92 apmērā. Līzinga priekšmets tika pārdots par LVL 18835,15 (bez PVN). Pēc Līzinga priekšmeta pārdošanas, nodzēšot pilnā apmērā pamatsummu LVL 17060,92 apmērā, prasītājam palika naudas summa LVL 1774,23 apmērā, kuru prasītājs novirzīja kredītprocentu dzēšanai pilnā apmērā LVL 835,50 un daļējai izrakstīto un neapmaksāto rēķinu Nr.509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 dzēšanai LVL 938,72 apmērā. Ņemot vēra parāda kopsummas par izrakstītajiem un neapmaksātajiem rēķiniem Nr.509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07 samazināšanos, atbildētāja parāds sastāda LVL 1107,87 apmērā. 2012.gada 10.augustā prasītājs nosūtīja atbildētājam Pirmstiesas pretenziju Nr.IV12/08-0540, kurā tika norādīts, ka parāda neapmaksāšanas gadījumā prasītājs būs spiests iesniegt prasību par parāda piedziņu tiesā. Atbildētājs uz šo pretenziju nav atbildējis, parādu nav samaksājis, kā arī nav sniedzis nekāda veida paskaidrojumus. Atbildētāja parāds prasītājam ir EUR 1576,36 apmērā, kas pēc Latvijas Bankas noteiktā valūtas kursa pieteikuma sastādīšanas dienā sastāda LVL 1107,87. Prasība pamatota: ar Civillikuma 1587., 1589., 1770., 1720.panta otro daļu, 1779.pantu. Prasītāja prasījumi: piedzīt no atbildētāja parādu LVL 1107,87 apmērā, kas izriet no Finanšu līzinga (Nomas pirkuma) līguma Nr.509344/00, valsts nodevu LVL 152,70 un ar lietas iztiesāšanu saistītos izdevumus LVL 3,30.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos norādīts, ka prasību neatzīst. Iebildumi pret prasību un to pamatojums: atbildētājam nav neizpildītu saistību pret prasītāju. Transportlīdzeklis nodots labprātīgi. Rēķinus nav saņēmis. Prasītājs pats ir vainojams zaudējumu radīšanā, jo atteicās pārdot transportlīdzekli par tirgus vērtību. Novilcināta pārdošana ir paša prasītāja vaina. Pieteikumā pareizi norādīts, ka galvenais parāds un pamatsumma pret prasītāju ir dzēstas, līdz ar to nav pamata prasīt vēl procentus. Iebildumi pamatoti ar Civillikuma 1., 1762., 1776., 1811., 1843.pantu. Atbildētājs vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Prasītāja pārstāve tiesas sēdē prasību uzturēja un paskaidroja, ka ar atbildētāju noslēgtā 2008.gada 12.maija finanšu līzinga (nomas pirkuma) līguma darbība tika pārtraukta pirms termiņa 2008.gada 11.decembrī, jo atbildētājs kavēja līgumā paredzētos maksājumus. Līzinga priekšmets tika pārdots 2009.gada 17.decembrī. Pirms līzinga priekšmeta pārdošanas parādniekam bija neizpildīta saistība 28376,36 EUR apmērā, kas sastāvēja no pamatsummas 24275,60 EUR, izrakstītajiem un neapmaksātajiem rēķiniem par summu 2912,03 EUR, kredītprocentiem par laiku no 2008.gada 30.novembra līdz 2009.gada 17.decembrim 1188,83 EUR. No līzinga priekšmeta pārdošanas iegūtie naudas līdzekļi 26800 EUR tika novirzīti kredītprocentu 1188,83 EUR un pamatsummas 24275,50 EUR samaksai, kā arī daļēji tika dzēsti izrakstītie un neapmaksātie rēķini. Parāda summas atlikums ir 1576,36 EUR.

Atbildētājam tika nosūtīta tiesas pavēste uz deklarēto dzīvesvietu, jo deklarācijā nav norādīta papildu adrese, kā arī atbildētājs nav norādījis citu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas noteikumiem tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Atbildētājs tiesas sēdē neieradās, par neierašanās iemesliem neziņoja, atlikt lietas izskatīšanu nelūdza. Civillieta tika izskatīta bez atbildētāja piedalīšanās saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus, lietas dalībnieku paskaidrojumus un civillietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka celtā prasība ir daļēji apmierināma.

2008.gada 12.maijā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „UniCredit Leasing" kā līzinga devējs un /pers. B/ kā līzinga ņēmējs noslēdza finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgumu Nr.509344/00, ar kuru atbildētāja uzdevumā tika iegādāts transportlīdzeklis /TL marka/ S350. Automašīna 2008.gada 12.maijā tika nodota atbildētāja turējumā un lietojumā. Atbildētājs apņēmās maksāt prasītājam par nomas priekšmetu kopējo nomas maksājumu summu 41603,08 EUR, ņemot vērā mainīgās procentu likmes izmaiņas, maksājumus veicot reizi mēnesī saskaņā ar maksājumu grafiku un prasītāja izrakstītajiem rēķiniem. Tā kā atbildētājs neveica līzinga maksājumus līgumā paredzētajā kārtībā, ar prasītāja 2008.gada 10.decembra paziņojumu līguma darbība tika izbeigta pirms termiņa, un 2008.gada 10.februārī nomas priekšmets tika nodots prasītāja pilnvarotās personas valdījumā.

(lietas 14.-27.lapa)

Līguma 8.4.2.apakšpunkts noteic: ja no šī līguma izrietošās tiesiskās attiecības tiek izbeigtas pirms termiņa, līzinga devējam bez papildu juridisku procedūru uzsākšanas ir tiesības pārņemt savā valdījumā līzinga priekšmetu un pēc sava ieskata to pārdot. Līguma 8.5.apakšpunkts noteic: ja no šī līguma izrietošās attiecības tiek izbeigtas pirms termiņa, līzinga devējam ir tiesības bez papildu juridisku procedūras uzsākšanas veikt visas nepieciešamās darbības, lai jebkurā kompetentā valsts vai pašvaldības institūcijā pārreģistrētu līzinga priekšmetu. Līguma 8.6.apakšpunkts noteic: iestājoties līguma 8.4.apakšpunktā minētiem nosacījumiem, līzinga ņēmējam pilnībā un bez papildu nosacījumiem jāsedz līzinga devēja izdevumi, kas nepieciešami 8.4.apakšpunktā minēto darbību veikšanai, kā arī jāsamaksā līzinga devējam naudas summa, kas veidojas kā starpība starp summu, ko līzinga devējs ieguvis, pārdodot nomas priekšmetu, un nesaņemtajiem līzinga maksājumiem.

Par laiku no 2008.gada 1.augusta līdz 2008.gada 30.novembrim atbildētājam tika izrakstīti rēķini 509344/00/04, 509344/00/05, 509344/00/06 un 509344/00/07, par kuriem nav veikta samaksa kopsummā 2912,03 EUR apmērā.

(lietas 32.-35.lapa)

Saskaņā ar Civillikuma 2141.pantu nomniekam un īrniekam jāmaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktos termiņos; novilcinot maksājumus, viņam jāmaksā nokavējuma procenti.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1764.pantā noteikts, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties, bet vienpusējos aktos – to izdevējs pēc sava ieskata, ciktāl likums neparedz aprobežojumus šajā ziņā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1652.panta 3.punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.panta otro daļu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar 2009.gada 6.jūlija transportlīdzekļa novērtēšanas aktu, ko sastādījis /pers. H/ ar tehniskā vērtētāja sertifikātu Nr./numurs/, līzinga priekšmeta faktiskā vērtība ir 32400,17 EUR. 2009.gada 17.decembrī prasītājs noslēdza par līzinga priekšmetu finanšu līzinga (nomas pirkuma) līgumu Nr.513711/00 ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Romeg Serviss" par summu 32428 EUR kopā ar PVN.

(lietas 28., 53.-57.lapa)

Saskaņā ar prasītāja sastādīto parāda aprēķinu pirms līzinga priekšmeta pārdošanas parādniekam bija neizpildīta saistība 28376,36 EUR apmērā, kas sastāvēja no pamatsummas 24275,60 EUR, izrakstītajiem un neapmaksātajiem rēķiniem par summu 2912,03 EUR, kredītprocentiem par laiku no 2008.gada 30.novembra līdz 2009.gada 17.decembrim 1188,83 EUR. No līzinga priekšmeta realizācijas iegūtie naudas līdzekļi 26800 EUR tika novirzīti kredītprocentu 1188,83 EUR un pamatsummas 24275,50 EUR samaksai, kā arī daļēji tika dzēsti izrakstītie un neapmaksātie rēķini. Parāda summas atlikums ir 1576,36 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Līguma 8.2.apakšpunktā ir paredzētas līzinga devēja tiesības izbeigt līgumu pirms termiņa, ja līzinga ņēmējs nepilda savas saistības.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par to, ka automašīna tika pārdota par zemāku pirkuma maksu nekā tās faktiskā vērtība.

Civilprocesa likuma 5.panta sestajā daļā noteikts, ka, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts paplašinātā sastāvā 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā SKC-644/2013 atzinis, ka līgums ir izbeigts ar brīdi, kad tiesīgā puse paziņo par atkāpšanos, un vairs nepastāv līgumisks (juridisks) pamats piemērot bijušā līguma noteikumus par līgumiskajiem procentiem un līgumsodu; prasītājam ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un .. no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu; likumisks (likumā noteikts) līgumsods šādā situācijā Civillikumā nav noteikts.

Prasītājs ir aprēķinājis kredītprocentus par laiku no 2008.gada 1.decembra līdz 2009.gada 17.decembrim 1188,83 EUR. (lietas 51.lapa) Saskaņā ar judikatūras atziņām prasītājam ir tiesības saņemt procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, tas ir, līdz 2008.gada 10.decembrim. Kredītprocentu apmērs par laiku no 2008.gada 1.decembra līdz 2008.gada 10.decembrim ir 61,56 EUR. No līzinga priekšmeta realizācijas iegūtie naudas līdzekļi 26800 EUR ir ieskaitāmi kredītprocentu 61,56 EUR un pamatsummas 24275,50 EUR samaksai, kā arī izrakstīto rēķinu samaksai. Parāda summas atlikums 449,09 EUR ir jāpiedzen no atbildētāja par labu prasītājam, bet daļā par 1127,27 EUR piedziņu prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva proporcionāli apmierinātā prasījuma apmēram 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu un 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts labā piedzenami iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,98 EUR (15,68 EUR – 4,70 EUR) atbilstoši uzziņai (lietas 2.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.^{1} pantu tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību daļēji apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/ (personas kods /personas kods/) par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „UniCredit Leasing"

(reģistrācijas numurs 40003423085) parādu 449,09 EUR un tiesas izdevumus 75,84 EUR, kopā 524,93 EUR.

Noraidīt prasību daļā par 1127,27 EUR piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/ valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,98 EUR, kas maksājami kontā Nr.LV 51 TREL 2190 4580 19000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499, lieta Nr.C-1491/14.

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – desmit dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Pilna sprieduma sagatavošanas datums ir 2014.gada 26.maijs.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Sanita Rūtenberga